

EGE BÖLGESİ İL ve İLÇE BELEDİYELERİ E-BELEDİYE UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMALI ANALİZİ

Gökhan ÇOBANOĞULLARI

Erciyes Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü

Araştırma Görevlisi

gokhanc@erciyes.edu.tr

ÖZET

1990'lerden itibaren bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler yerel yönetimlerin hizmet sunum alanlarını genişleterek bu hizmetlerden yararlanan vatandaşlara daha iyi fırsatlar sunulmasını sağlamıştır. Yerel yönetimlerin en önemli kurumlarından biri olan belediyeler, klasik yönetim anlayışından yeni kamu yönetimi anlayışına geçerek hizmet sunumuna farklı bir boyut kazandırmıştır. Böylece, elektronik belediye uygulamalarıyla birlikte vatandaşın katılımını teşvik eden, vatandaş ile yerel yönetim arasındaki ilişkinin daha sağlıklı olmasını amaç edinen bir sistemin temelleri atılmıştır. Bu çalışmada Ege bölümü il ve ilçelerindeki e-belediye uygulamasının yapısı internet uygulamaları çerçevesinde ele alınacaktır. Bu kapsamda İzmir, Manisa, Denizli, Aydın ve Muğla il merkezleri ile bu illere bağlı ilçe belediyelerinin internet sitelerinde sunulmakta olan e-belediye uygulamaları karşılaştırılmalı olarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: *E-belediye, Yerel Yönetimler ve Yeterlilik göstergesi*

Alan Tanımı : *E-Belediye (Yerel Yönetimler)*

ABSTRACT

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE E-MUNICIPALITY APPLICATIONS OF EASTERN BLACK SEA REGION'S PROVINCES AND DISTRICTS

The developments in information and communication technologies since the 1990s have enabled better opportunities to be offered to citizens who have made use of services offered by local authorities through the expansion of local authorities' service courts. Local municipalities, which are among the most important local authorities, have added a different perspective to the deliverance of service by changing from the perception of classical management to the perception of new public administration. Thus, the foundation of a system that encourages citizens to participate and aims to enhance the relationship between citizens and the local authority was established through the practices of electronic municipality (e-municipality). In this study, the

structure of e-municipality practices in cities and towns of the Aegean Region will be taken into consideration within the framework of internet implementations. E-municipality implementations on the web pages of municipalities of İzmir, Manisa, Denizli, Aydın, Muğla and towns that belong to these cities will be analysed comparatively.

Keywords: *E-municipality, local governments and adequacy indicator*

Jel Code: H79, O32, L86

1. GİRİŞ

Kamu yönetimindeki klasik anlayış, 1990'lı yıllardan sonra bilgi ve iletişim teknolojisindeki hızlı gelişmeler nedeniyle, terk edilmiş ve yeni kamu yönetimi anlayışı benimsenmiştir. Bu yeni kamu yönetimi anlayışı e-devlet, bilişim ve enformasyon teknikleriyle kuvvetlendirilmiş ve hizmetlerin internet (online) ortamında sunulması sürecini başlatmıştır.

Elektronikleşme kısacası 'e', hayatımızın her anında ihtiyaç duymaya başladığımız bir yapılanma olarak ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu e-dönüşüm uygulaması nasıl kaliteli hizmet veririm, nasıl memnuniyeti arttırırım, nasıl zamandan tasarruf sağlarım, nasıl hızlı ve kolay erişim ağı sağlarım gibi düşüncelerden hareket etmektedir.

Son zamanlarda elektronik (e-online) hizmet sunumundan yerel yönetimlerin de yaygın yararlanabileceği düşüncesi öne çıkmıştır. Yerel yönetim denilince, özellikle ülkemizde, hem kullandığı kaynağın büyüklüğü ve yaptığı hizmetlerin yoğunluğu hem de karar ve yürütme organlarının halk tarafından seçilmesi nedeniyle, ilk akla gelen belediyelerdir. Belediyelerdeki hizmet üretme yöntemindeki e-dönüşüm uygulaması karşımıza e-belediye olarak çıkmaktadır. E-belediyecilik uygulamasıyla belediyeler, sunmuş oldukları hizmetlerde maliyeti düşürerek tasarrufları arttırmakta ve çok sayıda vatandaşa ulaşarak daha hızlı, daha katılımcı, daha nitelikli, daha güvenli ve daha şeffaf bir hizmet sunmaktadır.

Gelişen bilgi toplumuyla birlikte belediyeler hizmet sunumunda teknoloji kullanımını her geçen gün daha da yaygınlaştırmaktadır. Belediyeler klasik yönetim anlayışıyla hizmet üretmenin artık mümkün olmadığını fark etmiş ve vatandaşların hizmet alımında daha katılımcı, daha söz sahibi olduğu sağlıklı bir

hizmet yapısı sunma arayışı içine girmiştir. Belediyelerin e-dönüşüm uygulamasının geniş kitlelere yayılmasını sağlamak için bilgi teknolojileri altyapılarını güçlendirmeleri ve teknoloji kullanım alanlarını ve imkanlarını genişletme gereği açık olarak görülmektedir.

2. AMAÇ, METHOD VE ARAŞTIRMA KISITLILIĞI

2.1. Amaç

Bilgi ve iletişim sektöründeki hızlı gelişim sonucunda kamusal hizmet sunma yöntemleri de değişmiştir. Bu değişim sonucunda internet ortamında hizmet sunma anlamına gelen e-belediye kavramı ortaya çıkmıştır. Yerel yönetimlerin artan görev ve fonksiyonlarına karşılık e-belediye uygulaması devreye sokularak yönetim süreçlerinin iyileştirilmesi, maliyetlerin düşürülmesi, hizmetlerin hızlandırılması ve daha fazla hizmet sunulması amaçlanmaktadır. Bu amaçla çalışmada, Ege Bölgesinde yer alan İzmir, Manisa, Muğla, Denizli ve Aydın il merkezleri ile bu illere bağlı 16 belediyenin web sitelerini incelenerek, e-belediye uygulamalarının varlığı ile birlikte hangi tür hizmetlerin verildiği karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

2.2. Method

Çalışmada Ege Bölgesi'nin Ege Bölümü'ndeki il ve ilçe belediyelerinin e-belediye hizmetleri 'içerik analizi' tekniği ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın evrenini oluşturan 17 il merkezi belediyesi 'tam sayım' tekniği ile örnekleme alınmıştır. Örneklem de ilçe belediyeleri ise, 2011 yılı adrese dayalı nüfus sisteminden elde edilen veriler doğrultusunda her ilden nüfusu en fazla olan 3'er ilçe seçilmiştir. 5 il belediyesi ve 15 ilçe belediyesi olmak üzere toplam 20 belediyenin web sitesindeki e-belediye hizmetlerinin var olması 1= Var ya da olmaması 0= Yok şeklinde oluşturulmuştur (Yaman ve diğerleri, 2011: 2151). Değerlendirme ölçütleri formu hazırlanırken Yaman ve diğerleri (2011), Aktel (2009), Candemir ve Kazançoğlu (2009), Miranda ve diğerleri (2009) ve Tunca ve Özeltin (2005) 'nın çalışmalarında yararlanılmıştır. Yeterlilik göstergelerinin hesaplanmasında Aktel'in ortaya koyduğu formül kullanılmıştır (Aktel, 2009: 227). Son olarak, e-belediye hizmetlerinin il ve ilçe belediyelerindeki mevcut

durumunun karşılaştırılmasında ise parametrik olmayan için en uygun olan ‘‘Mann-Whitney U testi’’ kullanılmıştır.

$$Y = T / n * F$$

Formülde geçen değişkenler sırasıyla şöyledir;

Y = E-belediye hizmeti yeterlilik göstergesi,

T = Hesaplanan yeterlilik puanı,

n = Örneklem sayısı

F = Ölçülen e-hizmet sayısı.

2.3. Araştırmanın Kısıtlılığı

Araştırma Ege bölümünde yer alan 5 il ve 15 ilçe belediyesi içerisinde e-belediye hizmeti sunan toplam 17 belediyeyi kapsamaktadır. Bu araştırmadaki veriler, 8–13 Nisan 2013 tarihleri arasında ziyaret edilen belediye web sitelerindeki durumu yansıtmaktadır. E-belediye hizmet ölçütleri ise, araştırmaya konu olan belediyelerdeki e-belediye hizmetleri ve yabancı ülkelerdeki e-belediye hizmetleriyle sınırlı tutulmuştur.

3. BULGULAR

3.1. Belediyelere ait web sitesi ve e-belediye varlığı

Araştırma sonuçlarına bakıldığında, Ege Bölgesindeki Ege bölümünde bulunan 5 il belediyesinin de e-belediye uygulamasına geçtiği görülmektedir. Toplamda 15 ilçe belediyesinin 12’ sinde e-belediye hizmetlerinin sunulduğu görülmektedir. İl belediyelerinde bulunan vatandaşların hepsi e-belediye uygulamalarından faydalanabilmektedir. İlçe belediyelerinde ise, il belediyelerinden çok farksız değildir. İlçe belediyelerinin toplam nüfusunun %86,44 ‘ünün e-belediye hizmetlerinden faydalandığı görülmektedir. Çalışma’da sadece 3 belediye’nin e-belediye uygulamasının olmadığını görülmektedir. Bu belediyeler sırasıyla; Salihli Belediyesi, Turgutlu belediyesi ve Çivril Belediyesi’dir. Ayrıca, araştırmada yer alan belediyelerin tamamının web sitesi bulunmaktadır.

Tablo 1: Ege Bölümü Belediyelerinin Web Sitesi varlığı, E-Belediye Varlığı ve Nüfus Bilgileri

	İl Belediyeleri				İlçe Belediyeleri				Toplam			
	Yok		Var		Yok		Var		Yok		Var	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Web sitesi varlığı	0	0,00	5	100,00	0	0,00	15	100,00	0	0,00	20	100,00
E-belediye varlığı	0	0,00	5	100,00	3	21,42	12	78,58	3	15,00	17	85,00
Nüfus	0	0,00	4.849.050	100,00	360.931	13,66	2.280.505	86,44	360.931	4,81	7.129.555	95,19

3.2. E-Belediye Hizmetleri

Tablo 2: Ege Bölümü Belediyelerinin Online E -Belediye Hizmetleri

Online Belediye Hizmetleri	İl belediyesi	İlçe belediyesi	Toplam
	Frekans= 5	Frekans= 12	Frekans= 17
E-borç sorgulama	5	11	16
E-tahsilât	5	11	16
E-beyanname	5	5	10
E-sorgulama	5	11	16
E-başvuru	5	9	14
Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS)	4	6	10
Kent Bilgi Sistemi (KBS)	5	7	12

Mezarlık Bilgi Sistemi (MBS)	4	1	5
İmar durumu	4	8	12
Evrak takip	5	12	17
Kazı ruhsatı	0	0	0
İnşaat e-izni	0	0	0
Çöp aracı servis talebi	2	1	3
E-ısı kontrolü	0	0	0
Günlük çalışma programı	2	0	2
Pazar yerleri	3	2	5
Hal fiyatları	2	1	3
İhale ilanları	4	6	10
Beyaz masa	2	2	4
Meclis gündemi	5	12	17
Encümen kararları	5	12	17
E-istek ve e-şikayet	5	12	17
Nikah başvuru sorgulama	2	5	7
Hastane tahlil sonuçları	1	0	1
Şifre oluşturma	5	10	15
T= Toplam Puan	85	143	228
Y= Yeterlilik Göstergesi	0,68	0,47	0,53

Tablo 2' ye bakıldığında ege bölümünde yer alan il belediyelerinin ilçe belediyelerine göre daha fazla e-belediye hizmeti sunduğu görülmektedir. Hem il hem de ilçe belediyelerinin neredeyse tamamında e-ödeme uygulamasının

bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, vatandaşlar, belediye binasına ya da belediye ödeme noktalarına gitmeden rahat ve hızlı bir şekilde ödeme işlemlerini online olarak yapabilmektedir. E-inşaat izni, kazı ruhsatı ve e-ısı kontrolü araştırmaya konu olan hiçbir belediyede online olarak hizmete sunulmadığı ortaya çıkmıştır.

Tablo 3: Ege Bölümü Belediyelerinin Online E-Belediye Hizmet Yeterlilik Göstergeleri

Belediyeler	Merkez ilçe nüfusu	Toplam puanı	Yeterlilik göstergesi
Denizli	540.989	21	0,84
Fethiye	192.886	17	0,68
Aydın	255.292	17	0,68
İzmir	3.606.326	17	0,68
Karabağlar	463.279	16	0,64
Kuşadası	88.464	15	0,60
Söke	115.692	15	0,60
Manisa	349.236	15	0,60
Buca	436.989	15	0,60
Milas	127.094	14	0,56
Muğla	97.207	14	0,56
Bornova	418.837	12	0,48
Bodrum	130.990	10	0,40
Nazilli	146.624	11	0,44
Acıpayam	57.173	9	0,36
Tavas	49.187	9	0,36
Akhisar	159.650	6	0,24

Ege bölümünde yer alan belediyeler arasında online e-belediye hizmet sunumu açısından en fazla yeterliliğe sahip olan belediye Denizli Belediyesi'dir (0,84). Muğla iline bağlı Fethiye ilçe belediyesi ise, Muğla ve Manisa il belediyelerine göre e-belediye hizmet sunumu olarak daha fazla hizmet sunduğu görülmektedir. Denizli Belediyesi e-belediye uygulamalarında 1. sırada yer almasına karşın, Denizli İlçe belediyeleri Acıpayam ve Tavas Belediyeleri e-belediye hizmet sunumunda Tablo 3 'den de anlaşılacağı üzere en sonlarda yer almaktadır.

3.3. E-Belediye Güvenlik Kriterleri

Vatandaşlar belediye hizmetlerinden online olarak faydalanırken güvenlik olgusu oldukça önemlidir. Bu bağlamda, bu sistem ne kadar güvenli olur ise, uygulanması da o kadar kolay olacaktır. Ayrıca, e-belediye uygulamalarının kullanım sayısı sistemin güvenliği ile doğrudan orantılıdır. Bu kapsamda, Ege Bölümü'nde yer alan il ve ilçe belediyelerinin e-belediye güvenlik kriterleri Tablo 4'de görüldüğü gibi 8 kriterden oluşmaktadır. Bu 8 kriter online işlem yaparken, üyelik istenilen işlemler sırasında gözlenen kriterlerden oluşturulmuştur.

Tablo 4: Ege Bölümü Belediyelerinin E-Belediye Güvenlik Kriter Puanları

Güvenlik Kriterleri	İl belediyeleri	İlçe belediyeleri	Toplam
128 bit SSL	5	11	16
Kullanım sözleşmesi	3	5	8
İlk kayıta karakter ögesi	2	5	7
Hatırlatma sorusu	1	2	3
Oturum açmada karakter ögesi	0	3	3
Mobil imza ile giriş	0	0	0
Şifre hatırlatma	5	9	14
İşlem yaparken karakter ögesi	1	1	2
T= Toplam Puan	17	36	53

Y= Yeterlilik Göstergesi	0,42	0,37	0,38
---------------------------------	------	------	------

Bu kriterler açısından, yeterlilik katsayısı il belediyelerinde 0.42 iken ilçe belediyelerinde 0.37'dir. Bu bağlamda, İl belediyeleri ilçe belediyelerine göre, e-belediye hizmetlerinde güvenliğe daha çok önem verdiği görülmektedir. Fakat diğer bir yandan, Ege Bölümü'nde yer alan il ve ilçe belediyelerinde e-belediye güvenlik önlemlerinin yeterince alınmadığı da görülmektedir (0.38).

Tablo 5: Ege Bölümü Belediyelerinin E-Belediye Güvenlik Göstergeleri

Belediyeler	Merkez ilçe nüfusu	Toplam puanı	Yeterlilik göstergesi
Söke	115.692	6	0,75
Fethiye	192.886	5	0,62
Aydın	255.292	5	0,62
İzmir	3.606.326	5	0,62
Karabağlar	463.279	4	0,50
Bodrum	130.990	4	0,50
Nazilli	146.624	4	0,50
Denizli	540.989	3	0,37
Acıpayam	57.173	3	0,37
Buca	436.989	3	0,37
Kuşadası	88.464	2	0,25
Manisa	349.236	2	0,25
Tavas	49.187	2	0,25
Muğla	97.207	2	0,25
Bornova	418.837	2	0,25
Milas	127.094	1	0,12
Akhisar	159.650	0	0,00

Tablo 5'e göre güvenlik kriteri açısından, yeterlilik katsayısı en fazla olan belediye Söke Belediyesi'dir (0,75). Söke Belediyesi Tablo 2'de de görüldüğü üzere hem e-belediye uygulamalarına hem de bu uygulamanın güvenliğine oldukça önem vermektedir. Denizli Büyükşehir Belediyesi e-belediye hizmetlerine verdiği önemi, bu uygulamaların güvenliğine göstermediği görülmektedir (0,37). Akhisar belediyesi 0,00'lık yeterlilik katsayısı ile e-belediye uygulamalarının güvenliğine önem vermediği görülmektedir.

3.4. Genel Değerlendirme

Ege Bölgesi'nin Ege Bölümü'nde yer alan il ve ilçe belediyelerinin e-belediye hizmetleri ve güvenlik yeterlilik puanları sonucunda elde edilen ortalama yeterlilik kriterleri değerlendirildiğinde, 1. Denizli Büyükşehir Belediyesi'nin olduğu görülmektedir. Fakat bunu tamam aksine Denizli iline bağlı Acıpayam Belediyesinin ise 0,18 ortalama yeterlilik katsayısı ile son sırada bulunmaktadır. Fethiye Belediyesi ise, ilçe belediyeler arasındaki en başarılı e-belediye uygulayıcısı olduğunu aldığı 0,66 ortalama yeterlilik katsayısı ile ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda, Muğla Belediyesi'nde ortalama yeterlilik katsayısının yüksek olması beklenirken tam tersine 0,48'lik ortalama yeterlilik katsayısı ile yeterli bir düzeyde olmadığı görülmektedir (Tablo 6).

Tablo 6: Ege Bölümü Belediyelerinin E-belediye Hizmetlerinin Genel Değerlendirilmesi

Belediyeler	Merkez ilçe nüfusu	Ortalama Yeterlilik göstergesi
Denizli	540.989	0.72
Fethiye	192.886	0,66
Avdın	255.292	0.66
İzmir	3.606.326	0.66
Söke	115.692	0.63
Karabağlar	463.279	0,60
Buca	436.989	0.54

Manisa	349.236	0.51
Kusadası	88.464	0.51
Muğla	97.207	0.48
Milas	127.094	0.45
Nazilli	146.624	0.45
Bodrum	130.990	0.42
Bornova	418.837	0.42
Acıpayam	57.173	0,36
Tavas	49.187	0.33
Akhisar	159.650	0.18

Ege Bölgesi'nin Ege Bölümü'nde yer alan il ve ilçe belediyelerinin uygulamış olduğu e-belediye hizmetleri arasında bir farkın olup olmadığını test etmek için, analizler sonucunda elde edilen yeterlilik puanlarını Mann-Whitney U testi ile % 5 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Elde edilen test sonucunda ise, online e-belediye hizmetleri ($p=0,028$) ile genel ortalama (0,039) açısından il ve ilçe belediyeleri arasında anlamlı bir fark bulunurken, güvenlik kriterleri ($p=0,334$) açısından il ve ilçe belediyeleri arasında bir fark bulunamamıştır.

Tablo 7: Mann-Whitney Test Sonuçları

Faktörler (n=17)	p değeri	Z değeri
Online e-belediye hizmetleri	,028*	-2,196
Güvenlik Kriterleri	,334**	-966
Genel Ortalama	,039*	-2,064

* ($p<0,05$), % 5 düzeyinde anlamlı

** ($p>0,05$), % 5 düzeyinde anlamlı değil

E-belediye uygulamalarının hayata geçirilmesinde ilk maliyetlerin oldukça fazla olması ilçe belediyelerinin e-belediye uygulamasına entegre olmasını zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda, il belediyelerinin, ilçe belediyelerine göre daha fazla kaynak elde etmesi e-belediye uygulamalarına daha kolay entegre olmasına sağlamaktadır. Fakat, güvenlik kriterleri açısından ise, il ve ilçe belediyeleri arasında herhangi bir farklılık ortaya çıkmamıştır. İl ya da ilçe belediyesi tarafından e-belediye uygulamalarının güvenlik kriterleri yerine getirilirken, önemli olan husus belediyenin stratejik planlamasıdır.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Türkiye'deki bütün belediyelerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte sunmuş oldukları hizmetlerin daha kaliteli ve verimli olması için e-belediye uygulamalarına geçmesi gerektiği öngörülmeye başlanmıştır. Bu bağlamda, Türkiye'de son zamanlarda belediyeler hızlı bir şekilde e-belediye uygulamasına geçmeye başlamıştır. Fakat, e-belediye uygulamasına geçmek belediyelerin web sitelerinin bulunması anlamına gelmemektedir. E-belediye kısacası belediyenin sunmuş olduğu hizmetlerin online ortama taşınması anlamına gelmektedir.

Bu çalışma sonucunda da, Ege Bölgesi'nin Ege Bölümü'nde yer alan 5 il merkezinin tamamında da e-belediye hizmetlerinin bulunduğu anlaşılmıştır. Çalışma kapsamındaki 20 belediyeden sadece 3 tanesinde e-belediye hizmeti bulunmadığı görülmüştür. Bu belediyeler Salihli Belediyesi, Turgutlu Belediyesi ve Çivril Belediyesi'dir. Bölge toplam nüfusunun %95,19'u e-belediye hizmetlerinden faydalanırken , %4,81'i ise e-belediye hizmetlerinden mahrum kalmaktadır. Bu bağlamda, bölgede yer alan vatandaşların neredeyse tamamına yakını e-belediye hizmetlerinden yararlanmaktadır.

E-belediye hizmetlerinde öne çıkan belediyeler ise, ortalama yeterlilik puanları sonucunda; Denizli Büyükşehir Belediyesi, Fethiye Belediyesi, Aydın Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'dir. Bölge içerisindeki en yetersiz e-belediye hizmetini sunan belediyeler ise, Akhisar Belediyesi, Tavas Belediyesi ve Acıpayam Belediyesi'dir.

E-belediye anlayışının bu bölgede daha iyi uygulaması için bazı **öneriler** aşağıda sıralanmıştır:

- Vatandaşların daha rahat ve kolay işlem yapabilmesi için, daha fazla belediye hizmetinin online ortama taşınması gereklidir,
- Bu bölgedeki belediyelerin hiçbirisinde mevcut olmayan inşaat e-izni, kazı ruhsatı ve e-ısı kontrolü gibi birçok hizmet uygulamasının hayata geçirilmesi gerekmektedir,
- Belediyeler sunmuş olduğu internet hizmetlerinin vatandaşa daha hızlı ulaşabilmesi için teknik alt yapı hizmetlerini güçlendirmelidir,
- Belediyeler güvenlik önlemlerini en üst düzeyde tutmalı, vermiş olduğu hizmetlerde sayısal imza ve elektronik imza uygulamalarını kullanmalıdır,
- Belediyeler bilgisayar donanımlarının alımı, bakımı ve güncelleştirilmesi için bütçelerinden yeterli miktarda ödenek ayırmalıdır,
- E-belediye hizmetlerini daha etkin verebilmek için personel ve yöneticiler eğitilmelidir.

KAYNAKÇA

Aktel, Mehmet (2009) “ *İl Belediye Web Sitelerinin İşlevselliği Üzerine Bir Arastırma,*” Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Isparta.

Candemir, Aykan ve İpek, Savaşçı Kazançoğlu (2009) “*E-Belediye Çerçevesinde Ege Bölgesi Kıyı Belediyelerinin Web Sitelerinin İçerik Analizi Yöntemiyle Değerlendirilmesi,*” Uluslar Arası 7. Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiriler Kitabı.

<http://www.acipayam.com/>

<http://www.akhisar.bel.tr>

<http://www.aydin.bel.tr/>

<http://www.bodrum.bel.tr/>

<http://www.bornova.bel.tr/>

<http://www.buca.bel.tr>

<http://www.denizli.bel.tr/>

<http://www.fethiye.bel.tr/>

<http://www.izmir.bel.tr/>

<http://www.karabaglar.bel.tr/>

<http://www.kusadasi.bel.tr/>

<http://www.manisa.bel.tr/>

<http://www.milas.bel.tr/>

<http://www.mugla-bld.gov.tr/>

<http://www.nazilli.bel.tr/>

<http://www.soke.bel.tr/>

<http://www.tavas.bel.tr/>

<http://www.yerelnet.org.tr/>

<http://yerelbilgi.turkiye.gov.tr/>

Miranda, Francisco Javier, ve diğrleri, (2009) “*Quantitative assessment of European municipal web sites*”, Internet Research.

Tunca, M. Zihni ve Özaltın, Oğuzhan (2005) "E-Business Practices of Top 500 Turkish Manufacturing Enterprises: An Analysis of the Web Quality," **Current Issues in E- Business Research**, Van der Wiele, T., van Iwaarden, J., Williams, R. Ve Dale, B. (Ed.), eBRN, Amsterdam.

Yaman, Kemal ve diğrleri, (2011), ‘*Batı Karadeniz Bölgesi İl Ve İlçe Belediyeleri E-Belediye Uygulamalarının Karşılaştırmalı Analizi*’ Uluslar arası 9. Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiri Kitabı, (2149-2161), İstanbul: BEYKON.

YERELNET, (2011) “Yerel Yönetimler Portalı,” URL:
http://www.yerelnet.org.tr/genel/hakkimizda.php, Erisim Tarihi :
12.03.2013.